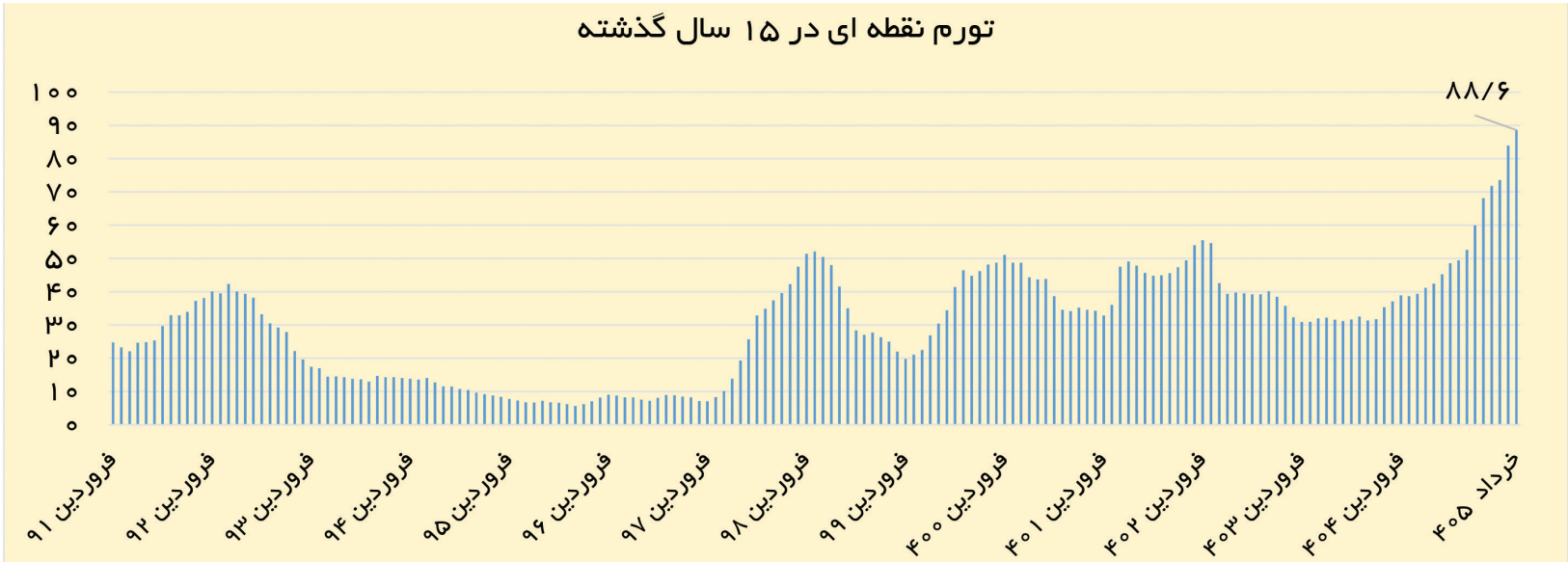

بهار داغ قیمت‌ها

تورم خرداد بانرخ ماهانه ۵.۹ درصد، نقطه‌ای ۸۸.۶ درصد و سالانه ۶۲ درصد به پایان رسید؛ پایان یک بهار توری که در آن اقتصاد با ترکیب نگران‌کننده رشد نقدینگی ورکود تولید وارد تابستان شد

محمد حقگو
economice@khorasannews.com

بهار ۱۴۰۵ برای خانوارهای ایرانی فصل آرامش قیمت‌ها نبود. تورم ماهانه در فروردین ۵ درصد ثبت شد، در اردیبهشت به ۸.۸ درصد رسید و در خرداد نیز با وجود کاهش نسبت به ماه قبل، همچنان در سطح بالای ۵.۹ درصد باقی ماند. به این ترتیب، قیمت‌ها در سه ماه نخست سال با شتابی بالا حرکت کردند و خرداد، آخرین تصویر از این بهار توری را پیش چشم گذاشت. از سویی دیگر تازه ترین داده های تورمی مرکز آمار نشان می دهد تورم نقطه به نقطه با ادامه روند صعودی خود از ۷۳.۵ درصد در فروردین به ۸۳.۹ درصد در اردیبهشت و در نهایت به ۸۸.۶ درصد در خرداد رسیده است. همزمان تورم دوازده ماهه از ۵۳.۷ درصد در فروردین به ۵۷.۷ درصد در اردیبهشت و ۶۲ درصد در خرداد افزایش یافته است؛ آماري که در کنار جهش نقدینگی، سکون تولید و فشارهای اقتصادی ناشی از جنگ تحمیلی علیه کشور، تصویر روشنی از چرایی تداوم تورم در اقتصاد ایران ارائه می دهد.

آمارهای خرداد چه می گویند؟

اگر فروردین وار دیبهشت نشانه های هشدار بودند، خردادماه تثبیت همان هشدار بود. تورم ماهانه ۵.۹ درصدی خرداد یعنی سطح عمومی قیمت ها فقط در یک ماه نزدیک به ۶ درصد افزایش یافته است. این عدد اگر چه نسبت به تورم ماهانه اردیبهشت کمتر است، اما همچنان برای یک اقتصاد خانوار محور، سنگین و فرساینده محسوب می شود.

تورم نقطه ای خرداد نیز به ۸۸.۶ درصد رسید؛ یعنی خانوار ها برای خرید یک سبد مشابه کالا و خدمات، نسبت به خرداد سال گذشته نزدیک به ۹۰ درصد هزینه بیشتری پرداخت کرده اند. این شاخص از آن رو اهمیت دارد که تصویر ملموس تری از فشار تورم بر زندگی روز مره مردم ارائه می دهد؛ فشاری که در سفره، اجاره، درمان، حمل و نقل و هزینه های جاری خانوار خود را نشان می دهد.

تورم سالانه نیز در خرداد به ۶۲ درصد رسیده است. این نرخ، میانگین تورم دوازده ماهه منتهی به خرداد را نسبت به دوره مشابه قبل نشان می دهد و بیانگر آن است که موج گرانی فقط یک جهش مقطعی در یک ماه نبوده، بلکه در طول ماه های گذشته استمرار داشته و حالا در پایان بهار به سطحی بالاتر ور کور دی جدید رسیده است.

خوراکی ها؛ فشار مستقیم بر سفره خانوار

جزئیات گزارش تورم خرداد نشان می دهد بخش خوراکی ها همچنان یکی از کانون های اصلی فشار قیمتی است. تورم ماهانه خوراکی ها در خرداد ۶.۸ درصد ثبت شد؛ بالاتر از تورم ماهانه کل. تورم نقطه ای خوراکی ها نیز به ۱۲۳.۹ درصد رسیده است؛ یعنی قیمت مواد غذایی نسبت به خرداد سال قبل بیش از دو برابر شده است.

در میان اقلام خوراکی، برخی گروه ها افزایش های بسیار سنگین تری را تجربه کرده اند. تورم نقطه ای

قیمت ها ظاهر می شود.

یکی از مهم ترین متغیر ها، رشد نقدینگی است. تازه ترین داده های بانک مرکزی نشان می دهد در سال ۱۴۰۴، نقدینگی ۵۳.۳ درصد و پایه پولی ۶۱.۵ درصد رشد کرد. این ارقام نشان می دهد حجم پول در اقتصاد با سرعت بالایی افزایش یافته است. اما مسئله اصلی آن جاست که این رشد پولی با رشد واقعی تولید همراه نبوده است.

در همان سال، رشد اقتصادی کشور با احتساب نفت تنها ۰.۲ درصد و بدون نفت منفی ۰.۳ درصد ثبت شد. به بیان ساده، پول در اقتصاد زیاد شده، اما تولید کالا و خدمات تقریباً رشدی نداشته است. چنین شکافی معمولاً خود را در افزایش قیمت ها نشان می دهد؛ زیر نقدینگی بیشتر به بازاری وارد می شود که عرضه آن متناسب با حجم پول افزایش نیافته است.

وقتی پول جلوتر از تولید می دود

ترکیب رشد بالای نقدینگی و رشد اقتصادی نزدیک به صفر، یکی از خطرناک ترین ترکیب ها برای ثبات قیمت ها است. اگر نقدینگی به سمت تولید، سرمایه گذاری و افزایش ظرفیت عرضه حرکت کند، می تواند به رشد اقتصادی کمک کند؛ اما اگر در

اقتصادی کمرق و گرفتار رکود باقی بماند، بیشتر

به سوخت تورم تبدیل می شود.

نگاهی به تحولات تولید در سال ۱۴۰۴ نیز همین تصویر را تأیید می کند. گزارش اخیر مرکز آمار به روشنی نشان می دهد بخش کشاورزی رشد منفی را تجربه کرده، صنعت در رکود بوده و تشکیل سرمایه ثابت نیز کاهش یافته است. این یعنی ظرفیت اقتصاد برای پاسخ دادن به تقاضا تقویت نشده است. در چنین شرایطی، هر موج پولی یا شوک

هزینه ای می تواند سریع تر به قیمت مصرف کننده منتقل شود.

از همین زاویه، تورم خرداد را باید حلقه ای از زنجیره ای بزرگتر دید؛ زنجیره ای که یک سر آن در رشد متغیر های پولی است و سر دیگر آن در ضعف تولید و سرمایه گذاری.

شوکهای سیاستی و هزینه ای

در کنار ریشه های پولی، برخی تصمیم ها و فشار های هزینه ای نیز به افزایش قیمت ها دامن زده اند. حذف یا کاهش اثر ارز ترجیحی در نیمه دوم سال گذشته، بدون پوشش کامل افزایش هزینه های تولید، به ویژه در بخش هایی که ارز ترجیحی برای واردات مواد اولیه حذف شد، از جمله عواملی است که فشار هزینه ای را در اقتصاد افزایش داد.

این عامل به ویژه در بخش خوراکی ها اهمیت بیشتری دارد؛ زیرا بسیاری از کالاهای اساسی و نهاده های تولید غذا به واردات، نرخ ارز و هزینه های حمل و نقل وابسته اند. وقتی هزینه تولید یا تأمین این کالاهای بالا می رود، اثر آن با فاصله ای کوتاه به قیمت مصرف کننده منتقل می شود.

به همین دلیل است که تورم خوراکی ها در خرداد

خواهر عزیزم
و خانواده محترم ناظر مقدم
در گذشت **فرزند عزیزتان** را تسلیت می گویم.
برایتان صبر و شکیبایی آرزو مندم.

هوالباقی
با کمال تأسف در گذشت همکار محترم
دکتر نرگس قربانی
را به جامعه پزشکی و خانواده محترمشان تسلیت عرض نموده آموزش روح آن فقید سعید را از خداوند متعال مسئلت داریم.
سازمان نظام پزشکی مشهد

خانواده محترم
حاج مجتبی ناظر مقدم
و کیل محترم داد گستری
عروج نابهنگام فرزند رشید و برومندتان **عظیم عزیز** را حضور شما و تمام بستگان صمیمانه تسلیت عرض می نمایم. در غم شما شریک هستیم.

احمد قوانلو و بانو – سپیده و سحر قوانلو
دکتر محمدرضا قوانلو – دکتر عباس رحمانی

خاندان محترم، معزز و داغدیده ناظر مقدم
برادر عزیز، دانا و فهیم
جناب آقای عمادالدین ناظر مقدم
اندوه بی پاینتان را ارج می نهم و برای شما و بالاخص پدرفرزانه و مادر بزرگوارتان از درگاه پروردگار صبر مسئلت داریم.
«شریک در غم سترگتان»
علیرضار سائی مقدم – محمدرضار سائی مقدم

هوالباقی
چهل روز از غروب غم انگیزشان گذشت
صفای بارانی بود که با صداقت می بارید
کسی که وجودش افتخار و صداقت بود
دلش دریای محبت و باران کرامت بود
با نهایت تأسف و اندوه به اطلاع دوستان و آشنایان گرامی میرساند
به مناسبت بزرگداشت چهلمین روز درگذشت
شادروان
حاج عبداللطیف حسن علی الصراف
«بنیانگذار محترم مؤسسه خیریه امام صادق(ع) و هتل الغدیر مشهد»
نیک اندیش ولایتمداری که در سالهای حیاتش همیشه قلب و روحش برای کمک به محرومان و مستمندان می تپید مجلس یادبودی در روز دوشنبه ۱۴۰۵/۰۴/۰۸ از ساعت ۳ الی ۵ عصر در تالار ولایت هتل الغدیر مشهد واقع در چهارراه شهداء نبش آیت ... بهجت یک برگزار می گردد.
حضور شما سروران گرامی باعث تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود.
مدیریت و کارکنان هتل الغدیر مشهد

